

The background of the top half of the page is a photograph of children playing in a field at sunset. The scene is silhouetted against a bright orange and yellow sky with scattered clouds. The children are in various poses, some jumping, some reaching for a ball, and some sitting on the grass. The overall mood is active and joyful.

GHID DE BUNE PRACTICI ÎN SAFEGUARDING PENTRU SIGURANȚA ȘI PROTECȚIA COPIILOR ÎN SPORT

Terre des hommes

Sprijin copiilor.

Această publicație a fost realizată în cadrul proiectului european „Mediu sigur pentru copii în sport” (“Keeping Children Safe in Sport”), co-finanțat de Programul Drepturi, Egalitate și Cetățenie al Uniunii Europene (REC 2014-2020) și coordonat de Fundația Terre des hommes România, în parteneriat cu Terre des hommes Grecia și Terre des hommes Ungaria.

Conținutul său este responsabilitatea exclusivă a autorilor și nu reflectă opiniile Comisiei Europene. Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru orice utilizare a informațiilor conținute în aceasta.

Terre des hommes este o organizație independentă, neutră și imparțială, care are ca scop protecția drepturilor copiilor. A fost înființată în 1960 de către farmacistul franco-elvețian Edmond Kaiser, numele fundației fiind inspirat dintr-o lucrare a lui Antoine de Saint - Exupéry, „Terre des hommes”, în care scria despre datoria noastră a tuturor de a proteja și hrăni potențialul fiecărui copil.

Delegația română este activă aici încă din 1992, cu scopul de a contribui la crearea unei lumi în care drepturile copiilor, așa cum sunt definite în „Convenția privind drepturile copilului”, să fie întotdeauna respectate. O lume în care copiii pot prospera în medii sigure și pot deveni agenții schimbărilor pe care și le doresc în viața lor.

Cuprins

7	I. Introducere
7	1.1 Ce este siguranța copiilor în sport și activități recreative și de ce este importantă?
8	1.2 Siguranța copiilor în sport: prezentare generală a programului
8	1.3 Notă metodologică: Cum au fost identificate cele mai bune practici?
9	1.4 Pentru cine este acest ghid?
9	1.5 Structura
10	II. Calea optimă pentru siguranța și protecția copiilor în organizația dumneavoastră
11	Pasul 1: Promovarea angajamentului instituțional pentru siguranța și protecția copiilor
12	Pasul 2: Dezvoltarea politicii de siguranță și de protecție a copiilor
13	Pasul 3: Formarea personalului în domeniul protecției și al siguranței copiilor
14	Pasul 4: Deșemnarea și formarea unui responsabil cu siguranța copiilor
15	Pasul 5: Comunicarea către toate părțile a politicii de siguranță și protecție a copiilor
16	Pasul 6: Încurajarea exprimării și a comportamentelor de autoprotecție ale copiilor
17	Pasul 7: Monitorizarea implementării politicii de siguranță și protecție a copiilor
18	III. Victorii obținute prin siguranță și protecție: schimbări comportamentale și atitudinale
18	3.1. Înțelegerea faptului că trebuie să asigurăm siguranța și protecția copiilor în toate situațiile
19	3.2 Identificarea eficientă a semnelor de abuz și neglijare a copiilor
19	3.3. Comunicarea cu și între copii și adulți
21	IV. Îmbunătățirea siguranței și protecției copiilor în organizația dumneavoastră
21	4.1 Schimbarea mentalităților și a atitudinilor întregului personal
22	4.2 Schimbarea mentalităților și atitudinilor părinților
22	4.3 Dezvoltarea și consolidarea colaborării cu autoritățile de protecție a copiilor
23	4.4 Alocarea adecvată a resurselor și a personalului pentru siguranța și protecția copiilor
23	4.5 Implicarea într-o comunitate de practici în domeniul siguranței și protecției
25	V. Concluzie
26	Anexa 1: Ghiduri de discuții

I. INTRODUCERE

1.1 Ce este siguranța copiilor în sport și activități recreative și de ce este importantă?

În fiecare an, mii de copii aleg să se alătore unui club sportiv sau să participe la activități recreative, cum ar fi tabere de zi și tabere de vară. Participarea la aceste activități promovează dezvoltarea sănătoasă a copi-

lului. Cu toate acestea, ar trebui să fim conștienți de faptul că activitățile sportive și recreative pot prezenta riscuri și pericole pentru copii.

DEFINIȚIA SIGURANȚEI ȘI PROTECȚIEI COPILOR (ENG. SAFEGUARDING)

„Siguranța și protecția copiilor reprezintă responsabilitatea ca organizațiile să se asigure că personalul, activitățile și programele desfășurate nu le provoacă vătămări copiilor, respectiv că nu îi expun la riscul de a fi vătămăți sau abuzați și că orice îngrijorare pe care o are organizația cu privire la siguranța copiilor în comunitățile în care activează acestea este raportată autorităților competente.”

(Coaliția Keeping Children Safe – www.keepingchildrensafe.org.uk)

Spațiile inadecvate sau neadaptate corespunzător utilizării de către copii pot crește riscul de accidentare și de rănire. Personalul neinstruit să lucreze cu copii de vârste diferite îi poate afecta psihologic neintenționat prin forme inadecvate de comunicare, de exemplu prin instrucțiuni verbale care nu țin seama de vârsta acestora sau prin discreditare, pentru a obține rezultate mai bune în sport. La nivel mondial, au fost raportate și cazuri de abuz sexual asupra copiilor implicați în activități sportive și recreative, având efecte adverse pe termen lung asupra dezvoltării socio-emoționale și cognitive a copilului. Organizațiile care nu au proceduri stabilite cu privire la modul de prevenire și/sau de răspuns eficient și în timp util la riscuri potențiale sau la acuzații de abuz asupra copiilor îi pot vătăma și mai mult pe copiii afectați. Toți copiii trebuie să fie protejați de orice formă de violență și exploatare care poate apărea în contextul activităților sportive și recreative, cum ar fi în cadrul taberelor de zi și de vară. Din acest motiv, este esențial ca toate părțile interesate implicate în furnizarea

de servicii sportive și recreative pentru copii să ia măsuri adecvate pentru anticiparea riscurilor și pentru dezvoltarea remediilor preventive, cu scopul de a elimina orice posibilitate de vătămare a copiilor în aceste contexte.

O **politica de safeguarding pentru copii** este un **document** care include toate măsurile preventive și de răspuns pe care o anumită organizație le va lua pentru a menține siguranța și bunăstarea copiilor în spațiile sale și în cadrul activităților pe care le desfășoară. PPC trebuie să fie aliniată la prevederile legislației naționale privind protecția copilului și, în același timp, să ia în considerare particularitățile fiecărei organizații, cum ar fi un club sportiv sau o tabără de vară. Protecția copilului reprezintă responsabilitatea statului de a păstra siguranța copiilor pe teritoriul național. Elaborarea unei PPC definește în mod explicit modul în care fiecare organizație contribuie la menținerea siguranței copiilor.

Dreptul copiilor la protecție este definit la articolul 19 din Convenția privind drepturile copilului. Protecția copilului este responsabilitatea statelor. Siguranța și protecția copilului se referă la responsabilitatea fiecărei organizații de a menține copiii în siguranță în spațiile pe care le dețin și în cadrul activităților pe care le desfășoară. Conceptul de garantare a siguranței și protecției copilului este, de asemenea, legat de obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD), care prevăd că indicatorii de protecție a copiilor trebuie respectați pentru ca ODD să fie pe deplin îndeplinite.

1.2 Siguranța copiilor în sport: prezentare generală a programului

Mediu sigur pentru copii în sport (KCSS) este un proiect finanțat de Comisia Europeană (Direcția Generală Justiție și Consumatori) și are ca scop promovarea politicilor de siguranță și protecție a copiilor în mediile sportive din România și Grecia.

Obiectivele sale specifice au fost:

- asigurarea protecției copiilor în cluburile sportive și în taberele de vară prin politici dedicate de siguranță și protecție;
- îmbunătățirea competențelor profesioniștilor care vin în contact cu copiii;
- încurajarea exprimării copiilor;
- încurajarea schimburilor și cooperării internaționale în ceea ce privește siguranța și protecția copiilor în sport și în medii recreative.

Obiectivele au fost atinse prin punerea în aplicare a unor activități precum înființarea unui Consiliu consultativ al copiilor, care să ofere feedback pe parcursul activităților proiectului, îmbunătățirea competențelor personalului cluburilor sportive și al taberelor de vară în domeniul protecției și siguranței copiilor; responsabilizarea copiilor pentru a-și îmbunătăți comportamentele de autoprotecție și crearea etichetei de calitate „Mediu

sigur pentru copii”, acordată cluburilor sportive și taberelor de vară care au dezvoltat o politică eficientă de siguranță și de protecție a copilului.

Activitățile de îmbunătățire a competențelor desfășurate pentru cluburile sportive și taberele de vară au fost organizate în trei etape:

- sesiuni de sensibilizare și formare privind protecția și siguranța copilului destinate managerilor organizațiilor și afacerilor;
- formarea reprezentanților cluburilor sportive și ai taberelor de vară care să-și asume formarea colegilor (atelier de formare a formatorilor);
- formarea oferită de personalul instruit din cadrul cluburilor sportive și al taberelor de vară colegilor acestora (instruire de tip cascadă).

În cadrul proiectului au fost dezvoltate mai multe resurse pentru a veni în sprijinul cluburilor sportive și al taberelor de vară cu scopul menținerii în siguranță a copiilor în cadrul activităților. Este important să menționăm modelul de politică de siguranță și protecție a copilului, manualul „Scuturi colorate” și eticheta de calitate „Mediu sigur pentru copii”. Toate resursele pot fi accesate [aici](#)

1.3 Notă metodologică: Cum au fost identificate cele mai bune practici?

Pentru a documenta bunele practici în domeniul siguranței și protecției copiilor din România și din Grecia s-a realizat un proiect comun de cercetare calitativă. Datele au fost colectate în principal prin

intermediul interviurilor online cu informatori cheie (IIC) și al discuțiilor din cadrul focus-grupurilor (FGD) cu părțile interesate relevante ale proiectului. În cazurile rare în care unii dintre informatorii noștri cheie

au avut disponibilitate limitată de a participa la o discuție, a fost utilizat în schimb un scurt sondaj online cu întrebări deschise.

Toate datele au fost colectate în lunile noiembrie și decembrie 2021. În timpul interviurilor, respondenții au fost rugați să adopte o poziție reflexivă față de activitățile proiectului și implementarea acestora și să își exprime liber feedback-ul pentru îmbunătățirea intervențiilor similare în viitor (a se vedea **Anexa 1** pentru lista detaliată a instrumentelor de cercetare utilizate pentru colectarea rezultatelor).

Părțile interesate interviuate pentru colectarea exemplor de bune practici:

- reprezentanți ai federațiilor sportive și ai asociației taberelor de vară;
- experții implicați în elaborarea curriculumului de formare și a politicii de siguranță și protecție a copiilor;

1.4 Pentru cine este acest ghid?

Acest Ghid de bune practici se adresează federațiilor/asociațiilor sportive și cluburilor sportive, precum și instituțiilor, organizațiilor și întreprinzătorilor care organizează tabere de zi și de vară pentru copii și/sau care le oferă minorilor alte activități recreative.

- personalul permanent al cluburilor de fotbal, de gimnastică și al taberelor de vară (de exemplu: antrenori, manageri ai taberelor de vară și personalul acestora). Luând în considerare implementarea specifică a proiectului, am grupat IIC și DFG cu personal în două categorii distincte: participanți la formarea formatorilor și participanți la instruire de tip cascadă.

Ca orice demers de cercetare, resursele predefinite și timpul alocat în acest scop au impus anumite limitări. În acest caz, **singura limitare majoră** a fost aceea că nu au fost efectuate activități de colectare a datelor cu copiii participanți la proiect. Cu toate acestea, Terre des hommes este o organizație care militează puternic pentru participarea copiilor la toate activitățile desfășurate, metode prietenoase pentru copii de colectare a datelor și cercetare condusă de copii. Este demn de remarcat feedback-ul oferit de Comitetul consultativ al copiilor pe tot parcursul proiectului și pentru toate activitățile planificate.

1.5 Structura

Restul documentului este structurat în patru capitole distincte. Pe baza experienței implementării proiectului KCSS în România și în Grecia, **Capitolul II** oferă o prezentare detaliată a pașilor pe care orice organizație ar trebui să îi ia în considerare atunci când se angajează să respecte principiile și practicile de siguranță și protejare a copiilor. **Capitolul III** prezintă unele dintre beneficiile de care organizația dumneavoastră, personalul dumneavoastră și, cel mai important, copiii, s-ar putea bucura în primele luni după adoptarea unei politici de siguranță și de protejare a copiilor. Aceste efecte pozitive reflectă schimbările comportamentale și de atitudine asociate cu punerea în aplicare a procedurilor de siguranță și de protejare a copiilor. În-

preună, capitolele II și III prezintă atât argumentele în favoarea unei astfel de politici, cât și măsurile practice pe care trebuie să le luați pentru a adopta și a implementa o politică de siguranță și protecție a copiilor în cadrul organizației dumneavoastră. În **capitolul IV** discutăm despre câțiva pași suplimentari pe care organizația dumneavoastră i-ar putea face pentru a-și spori angajamentul față de siguranța și protecția copiilor. Acest capitol le este deosebit de util organizațiilor care au adoptat deja o politică de siguranță și de protecție a copiilor și doresc să sporească durabilitatea schimbărilor organizaționale recente. **Capitolul V** prezintă concluziile acestui ghid.

II. CALEA OPTIMĂ PENTRU SIGURANȚA ȘI PROTECȚIA COPIILOR ÎN ORGANIZAȚIA DUMNEAVOASTRĂ

Asigurarea unui mediu sigur și prietenos pentru copii în cluburile sportive, taberele de vară și în alte locuri de agrement poate fi văzută ca **un proces în două etape**. În primul rând, organizațiile ar trebui să adopte o politică specifică de siguranță și de protecție a copiilor și să-și ia un angajament privind schimbările instituționale impuse de noile standarde procedurale. În al doilea rând, ar trebui dezvoltat și/sau să devină funcțional un **mecanism de raportare și de abordare a îngrijorărilor**, ceea ce înseamnă că toate părțile interesate relevante (personalul și conducerea, copiii, părinții, voluntarii etc.) știu cum să-și manifeste îngrijorarea, și, pe de altă parte, se simt încrezătoare că aceasta va fi abordată corespunzător.

Deși proiectul KCSS a cuprins ambele etape, timpul limitat nu permite explorarea modului în care mecanismele de raportare funcționează în practică. Similar cu experiența altor țări care și-au asumat angajamente instituționale în ceea ce privește siguranța și protecția copiilor în sport (de exemplu: Regatul Unit, Germania), rezultatele celei de-a doua etape ar trebui să devină vizibile după câțiva ani.

Prin urmare, **prezentul document se concentrează în principal pe prima etapă a procesului**.

În ciuda faptului că proiectul a fost implementat în diferite zone geografice și în diferite contexte (cluburi de gimnastică și de fotbal în România și tabere de vară în Grecia), am identificat bune practici similare, care duc la implementarea cu succes a politicii de siguranță și protecție a copiilor. Această constatare subliniază faptul că, printr-un angajament organizațional puternic, politicile și practicile de siguranță și protecție a copiilor pot fi adoptate relativ ușor într-o diversitate de contexte.

Pașii către dezvoltarea și implementarea eficientă a unei politici de siguranță și de protecție a copiilor de către organizația dumneavoastră sunt descriși în Figura 1. Aceste măsuri ar putea fi utilizate atât de organizațiile de mici dimensiuni (de exemplu, un club sportiv, o tabără de vară), cât și de organizațiile cu acoperire națională (de exemplu, federații sportive, asociații de tabere de vară).

Pasul 1: Promovarea angajamentului instituțional pentru siguranța și protecția copiilor

Pasul 2: Dezvoltarea politicii de siguranță și protecție a copiilor

Pasul 3: Formarea personalului în domeniul siguranței și al protecției copiilor

Pasul 4: Desemnarea și formarea unui responsabil cu siguranța copiilor

Pasul 5: Comunicarea către toate părțile a politicii de siguranță și protecție a copiilor

Pasul 6: Încurajarea exprimării și a comportamentelor de autoprotecție ale copiilor

Pasul 7: Monitorizarea implementării politicii de siguranță și protecție a copiilor

Figura 1.

PASUL 1

Promovarea angajamentului instituțional pentru siguranța și protecția copiilor

Pentru a crea un impact durabil și semnificativ, adoptarea politicilor de siguranță și protecție a copiilor ar trebui să beneficieze de sprijin instituțional la cel mai înalt nivel ierarhic (de exemplu, federații și asociații sportive). Acest sprijin poate varia de la simpla recunoaștere formală a importanței abordării problemei siguranței și protecției copiilor (și anume, o scrisoare publică de sprijin) la angajament instituțional deplin (de exemplu, alocarea resurselor pentru formarea personalului și implementarea noilor proceduri).

Pentru a asigura sprijinul inițial al factorilor de decizie din organizația dumneavoastră, ar putea fi necesare unele activități de lobby. De exemplu, ați putea organiza reuniuni și/sau ateliere privind protecția și siguranța copiilor destinate factorilor de decizie (de exemplu, președinții federațiilor și cluburilor sportive, managerii taberelor de vară, autoritățile de stat pentru protecția copilului), pentru a crește gradul de conștientizare a subiectului și pentru a susține necesitatea creării unui mediu sigur pentru copii în sport, tabere de vară și alte activități recreative. Implicarea unei organizații de protecție a copiilor sau a unui expert ca facilitator pentru aceste reuniuni și ateliere este o idee care ar trebui luată în considerare, deoarece aceștia ar putea contribui cu experiență semnificativă și ar putea fi percepuți ca actori imparțiali.

- **În România**, Federația de Fotbal și Federația de Gimnastică au susținut ideea și implementarea proiectului KCSS încă de la început. Ambele organizații cunoșteau principiile siguranței și protecției copiilor în sport și au considerat proiectul ca fiind extrem de relevant în ceea ce le privește, deoarece dezvoltarea unei politici de siguranță și protecție a copiilor a fost unul dintre aspectele considerate ca fiind prioritare. Mai mult, federația română de gimnastică consideră că siguranța și protecția sunt „prioritate zero” în următorii ani.
- **În Grecia**, Ministerul Muncii și al Protecției Sociale, care este responsabil cu cadrul legislativ pentru taberele de vară, și-a demonstrat interesul față de proiect și a remarcat că elementele esențiale ale unei politici de siguranță și de protecție a copiilor au fost discutate ca premise pentru funcționarea instituțiilor publice și private și a afacerilor care implică copii în activitățile desfășurate. De fapt, prevederile relevante au fost incluse în Legea 4837/2021, votată de Parlamentul elen în octombrie 2021. Conform acestei legi, numeroase instituții care colaborează cu copii, inclusiv taberele de vară, trebuie să numească un responsabil cu siguranța copiilor. De asemenea, recrutarea persoanelor condamnate pentru infracțiuni de natură sexuală a fost interzisă în majoritatea organizațiilor și afacerilor care oferă servicii copiilor.

Dezvoltarea politicii de siguranță și de protecție a copiilor

Dezvoltarea politicii de siguranță și protecție a copiilor este probabil cel mai important pas în demersul către crearea unui mediu sigur și prietenos cu copiii în cadrul organizației dumneavoastră. Din acest motiv, etapa durează de obicei mai mult în comparație cu celelalte pe care le-am inclus în acest ghid și ar trebui alocat mai mult timp și mai multe resurse umane pentru aceasta. Mai jos urmează un set de aspecte care ar trebui să fie luate în considerare atunci când dezvoltați politica de siguranță și protecție a copiilor:

- Studiați cu atenție legislația națională privind protecția copiilor și creați în consecință modelul privind politica de siguranță și protecție a copiilor. Ar trebui să încercați să colaborați cu autoritățile naționale/regionale relevante pentru protecția copiilor și să solicitați sprijinul/feedback-ul acestora în dezvoltarea politicii. Acest aspect inițial este important deoarece crește probabilitatea ca autoritățile să sprijine pe termen lung ideea unei politici de siguranță și protecție a copiilor. De asemenea, se consolidează validitatea culturală a politicii și se asigură implementarea eficientă a acesteia, în special în ceea ce privește mecanismul de raportare.
- **În Grecia**, Ministerul Muncii și Asistenței Sociale a răspuns pozitiv la propunerea de dezvoltare a unei politici de siguranță și protecție a copiilor pentru toate taberele de vară și a colaborat cu Terre des Hommes Grecia în acest scop. Municipiul Atena a cerut sprijin pentru dezvoltarea unei politici de siguranță și protecție a copiilor pentru toate taberele municipale de vară, la care participă aproximativ 4000 de copii în fiecare vară.
- **În România**, autoritatea națională de protecție a copiilor (ANDPDCA) a colaborat îndeaproape cu Terre des hommes România pentru a elabora modelul general pentru politica de siguranță și protecție a copiilor, asigurându-se că documentul respectă prevederile legale naționale în domeniul protecției copiilor și prevenirii violenței împotriva acestora.
- Colaborați cu o organizație/un expert în protecția copiilor pentru dezvoltarea politicii de siguranță și protecție. Aceștia ar putea oferi mentorat valoros cu privire la modul de a continua acest demers în general sau cu privire la modul de abordare a anumitor probleme de siguranță și protecție. Experiența din România și din Grecia a arătat că două sau trei sesiuni de mentorat tind să fie suficiente și că scurtează semnificativ timpul necesar pentru dezvoltarea politicii.
- Analizați dacă organizația dumneavoastră are deja o politică internă care prevede măsuri pentru siguranța și protecția copiilor. Aceste măsuri pot constitui un bun punct de plecare pentru noua politică de siguranță și protecție și trebuie doar să le revizuiți și să adăugați sau să modificați ceea ce lipsește.

- **În Grecia**, numeroase tabere de vară au lucrat la politica organizațională internă existentă, ceea ce a economisit considerabil timpul pentru elaborarea politicii de siguranță și protecție a copiilor.
- **În România**, cluburile sportive au deja seturi clare de instrucțiuni și proceduri pentru prevenirea rănilor în timpul antrenamentelor sau pentru comportamentul în general în cadrul clubului. Dar, pentru a adopta o perspectivă cuprinzătoare asupra siguranței și protecției copiilor, politicile recent dezvoltate ale acestora au inclus o varietate de subiecte noi: bullying și cyberbullying, abuzul emoțional, presiunea de a obține performanță, intimitatea și accesarea incintelor etc.
- Includeți vocile copiilor cu care lucrați în politica de siguranță și protecție. Procedând astfel, vă veți asigura că politica surprinde orice îngrijorare majoră privind siguranța și protecția, pe care copiii ar putea să o aibă deja. Nivelul de participare al copiilor la o astfel de activitate poate varia de la o inițiativă condusă integral de copii la o serie de consultări cu aceștia. În contextul proiectului KCSS, ideile și sugestiile copiilor cu privire la politicile de siguranță și protecție au fost surprinse în cadrul unei serii de întâlniri ale Comitetului consultativ al copiilor, organizate în România și în Grecia.

Formarea personalului în domeniul protecției și al siguranței copiilor

În funcție de dimensiunea organizației dumneavoastră și a resurselor disponibile, instruirea privind siguranța și protecția copiilor le poate fi oferită tuturor membrilor personalului, sau numai pentru una sau două persoane din cadrul organizației dumneavoastră. În contextul proiectului KCSS, instruirea a avut două etape: formare pentru formatori oferită de experții Tdh și la care a participat câte o persoană din fiecare club/tabără de vară, precum și o serie de sesiuni de instruire în cascadă, susținute de formatorii nou formați pentru colegii lor.

- Atât **în România**, cât și **în Grecia**, abordarea formării din perspectiva peer-to-peer a fost foarte apreciată de majoritatea participanților. Cu toate acestea, în contextul sporturilor competitive (România), au existat câteva opinii în favoarea asigurării instruirii de către experți externi (și anume, personalul Tdh).

Desemnarea și formarea unui responsabil cu siguranța copiilor

Un angajament instituțional în direcția siguranței și protecției înseamnă, de asemenea, că politica de siguranță și protecția a copiilor este implementată efectiv și duce la schimbări vizibile în ceea ce privește procedurile și practicile organizaționale. În acest scop, vă recomandăm cu tărie să numiți un **responsabil cu siguranța copiilor** din rândul membrilor organizației dumneavoastră.

- **Responsabilul cu siguranța copiilor** este persoana responsabilă cu monitorizarea și evaluarea implementării politicii dumneavoastră de siguranță și protecție a copiilor, care instruește personalul, propune revizuirea politicii atunci când este necesar și gestionează îngrijorările legate de siguranța și protecția copiilor în cadrul organizației dumneavoastră.

Pentru a vă asigura că desemnarea responsabilului cu siguranța copiilor nu este doar o numire formală, trebuie să luați în considerare următoarele aspecte:

- Persoana selectată ca responsabil cu siguranța copiilor ar trebui să fie cu adevărat interesată de subiectul acesta, precum și să aibă bune competențe de comunicare pentru a explica în mod clar noile proceduri și a-i sensibiliza pe toți membrii și colaboratorii organizației dumneavoastră (copii, părinți, personal, voluntari etc.) cu privire la siguranță și protecție;
- Este obligatoriu ca responsabilului cu siguranța copiilor să i se asigure o **pregătire inițială** corespunzătoare pe tema siguranței și protecției copiilor. În plus, se recomandă să i se îmbogățească domeniul de expertiză, prin participarea la formare complementară în domeniul protecției copilului. Acest lucru s-ar dovedi extrem de benefic și pentru extinderea rețelei de profesioniști în domeniul protecției copiilor, precum și pentru încheierea de acorduri de colaborare între organizația dumneavoastră și autoritățile locale de protecție a copiilor (a se vedea și Secțiunea 4.3 din acest ghid);
- Trebuie să existe o fișă a postului pentru responsabilul cu siguranța copiilor, cu roluri și responsabilități clar definite. Acest lucru ar trebui să fie benefic atât pentru responsabilul cu siguranța copiilor, cât și pentru organizația dumneavoastră (astfel încât să fie clar care sunt așteptările care pot fi avute de la responsabilul cu siguranța copiilor, precum și pentru dezvoltarea unei memorii instituționale pentru această funcție nouă).

În contextul proiectului KCSS, majoritatea responsabililor cu siguranța copiilor au fost numiți din grupul de persoane care au participat la formarea formatorilor (FF). Curiozitatea inițială a acestora față de subiectul privind siguranța și protecția a fost sporită de experiența de învățare oferită în contextul FF și, pentru majoritatea acestora, a fost firesc să-și asume responsabilitatea suplimentară de a deveni responsabil cu siguranța copiilor în cadrul organizației din care fac parte.

Comunicarea către toate părțile a politicii de siguranță și protecție a copiilor

- Asigurați-vă că toți angajații, precum și noii angajați sunt conștienți de politica dumneavoastră de siguranță și protecție a copiilor și semnează un acord înainte de a avea orice contact cu copiii din organizația dumneavoastră. În mod ideal, documentul ar trebui semnat înainte de începerea relațiilor de muncă.
- Organizați ateliere pe tema protecției și siguranței copiilor pentru personalul dumneavoastră, pornind de la măsurile prevăzute de politica existentă de siguranță și protecție a copiilor, pentru menținerea siguranței acestora. Astfel de ateliere ar trebui organizate cel puțin o dată pe an sau la alte intervale în conformitate cu calendarul de activități al organizației dumneavoastră.
- Atunci când recrutați noi participanți la activitățile pe care le desfășurați, comunicați în prealabil politica de siguranță și protecție tuturor copiilor și familiilor care își exprimă interesul de a colabora cu dumneavoastră și solicitați-le acordul expres. Chiar dacă părinții ar putea fi uneori sceptici în ceea ce privește necesitatea de a semna că sunt de acord cu politica de siguranță și protecție a copiilor, ar trebui să încercați întotdeauna să subliniați faptul că scopul documentului este de a oferi un mediu mai sigur pentru copiii lor.

Pentru activitățile organizate în 2021, **taberele de vară din Grecia** au comunicat în prealabil politica lor de siguranță și protecție a copiilor prin intermediul site-ului web și le-au cerut familiilor să aducă o copie semnată a formularului de înscriere a copilului.

Încurajarea exprimării și a comportamentelor de autoprotecție ale copiilor

În timp ce personalul din organizația dumneavoastră este responsabil pentru crearea unui mediu sigur pentru copiii cu care lucrați, unul dintre obiectivele finale ale oricărei politici de siguranță și protecție a copiilor este acela de a le oferi acestora posibilitatea de a înțelege diferitele dimensiuni privind siguranța și protecția și de a raporta orice îi îngrijorează.

Din acest motiv, în cadrul proiectului KCSS a fost dezvoltată o abordare metodologică specifică peer-to-peer pentru încurajarea exprimării copiilor ([manualul „Scuturi colorate”](#)), precum și un [ghid pentru copii](#) pentru familiarizarea acestora cu conceptul de siguranță și protecție. Ambele resurse ar trebui să fie extrem de utile pentru orice organizație care dorește să adopte principiile și practicile de siguranță și protecție a copiilor.

Este posibil ca o sesiune simplă de informare să nu fie suficientă și copiii să nu înțeleagă pe deplin și să nu pună în practică măsurile incluse în politica dumneavoastră de siguranță și protecție a acestora. Copiii trebuie să aibă încredere în angajamentul organizației dumneavoastră față de implementarea noilor proceduri și să se simtă în siguranță pentru a raporta ce îi preocupă, fără teamă de răzbunare sau represalii. În acest scop, recomandăm organizarea mai multor sesiuni inițiale de sensibilizare și repetarea procesului în fiecare an pentru copiii noi care se alătură clubului sau taberei de vară.

- **În România**, sesiunile de conștientizare cu copiii au trebuit să facă față provocării de a fi organizate în medii sportive diferite (cluburi de fotbal și de gimnastică) și cu diferite grupe de vârstă. Cu toate acestea, pilotarea metodologiei peer-to-peer a arătat că abordarea poate fi destul de flexibilă în ceea ce privește implementarea și că activitățile propuse au fost antrenante și bine primite de participanți. Singurul dezavantaj a fost legat de lipsa timpului, deoarece sesiunile de conștientizare privind siguranța și protecția s-au suprapus cu sesiunile obișnuite de antrenament ale cluburilor sportive, iar copiii nu au vrut să rateze în totalitate un antrenament. Această constatare subliniază încă o dată avantajul împărțirii conținutului sesiunilor de sensibilizare în cadrul mai multor întâlniri.

Monitorizarea implementării politicii de siguranță și protecție a copiilor

Adoptarea unei politici de siguranță și protecție a copiilor nu ar trebui să fie o inițiativă unică, ci mai degrabă un angajament organizațional susținut și pe termen lung. Din acest motiv, implementarea politicii ar trebui monitorizată și ajustată anual.

[Politica și procedurile de siguranță și protecție a copiilor în sport](#) elaborate în cadrul KCSS conțin deja două formulare care vă pot ajuta organizația în acest demers: formularul de autoevaluare privind stadiul implementării tuturor măsurilor de siguranță și protecție luate de organizația dumneavoastră și un plan de acțiune și monitorizare care detaliază măsurile concrete pe care organizația dumneavoastră ar trebui să le ia în anul următor pentru îmbunătățirea procedurilor sale de siguranță și protecție.

III. VICTORII OBTINUTE PRIN SIGURANȚĂ ȘI PROTECȚIE: SCHIMBĂRI COMPORTAMENTALE ȘI ATITUDINALE

În ciuda faptului că taberele de vară și cluburile sportive care au participat la proiect au implementat politica de siguranță și protecție a copiilor doar de câteva luni, constatările noastre sugerează că unele schim-

bări semnificative atitudinale și comportamentale pot fi deja raportate în rândul personalului și managerilor cluburilor sportive/taberelor de vară.

3.1 Înțelegerea faptului că trebuie să asigurăm siguranța și protecția copiilor în toate situațiile

În Grecia, mai mulți participanți au recunoscut că înainte de atelierul inițial privind protecția și siguranța copiilor erau de acord cu afirmații conform cărora „abuzul și neglijarea copiilor nu se vor întâmpla niciodată la noi” sau „nu-mi pot speria clienții vorbindu-le despre siguranța copiilor și despre măsuri împotriva abuzului și neglijării copiilor”. În urma desfășurării atelierului, a elaborării unei politici de siguranță și protecție a copiilor și a implementării inițiale a acesteia, aceiași participanți au subliniat că înțelegerea și atitudinea lor față de siguranța copiilor s-au schimbat semnificativ. Un manager de tabără a menționat că noul său motto este: „Este mai bine să pierzi un angajat sau un client care nu acceptă politica mea de siguranță și protecție decât să nu poți dormi noapte adin cauza grijilor”. Un supraveghetor de tabără a subliniat: “Acum că înțeleg utilitatea politicii de siguranță și protecție a copiilor,

nu vreau să-mi amintesc că în toți acești ani am desfășurat activități fără a avea o astfel de politică!”

În România, sesiunile de instruire și implementare a politicii de siguranță și protecție a copiilor au condus la o perspectivă mai cuprinzătoare asupra siguranței acestora. De exemplu, mai mulți respondenți au menționat că în cluburile unde activează s-au îmbunătățit procedurile de siguranță și protecție privind călătoriile cu ocazia competițiilor sau pentru a-i duce pe copii la medic.

Este de menționat că, în ambele cazuri, managerii cluburilor semnaseră deja politica de siguranță și protecție a copiilor. Acest lucru a ajutat personalul să își susțină punctul de vedere și să fie în măsură să pună efectiv în aplicare modificarea procedurală necesară.

„Am călătorit cu ocazia unei competiții, un exemplu concret [...], iar șoferul era pe cale să doarmă în aceeași cameră cu copiii. Și m-am opus, i-am zis <<Stai!>> Apoi, unul dintre colegii mei m-a sunat și a spus că unul dintre noi (antrenorii) va trebui să rămână cu copiii. Și m-am opus din nou. Am spus că în politica de siguranță și protecție a copiilor pe care tocmai am semnat-o [...] am specificat clar că acest lucru nu se va întâmpla, așa am învățat și așa voi pune în practică, deoarece așa era corect. ”

“Am discutat recent cu unul dintre colegii mei, un antrenor, și el mi-a spus că una dintre fete a fost la kinesioterapie pentru recuperare [...] și în timp ce discutam l-am întrebat <<Dar ce face, este singură? Știi că am discutat că acest lucru nu ar trebui să se întâmple>>. A realizat că aveam dreptate și a spus că va merge și el la cabinetul medical. ”

3.2 Identificarea eficientă a semnelor de abuz și neglijare a copiilor

Formarea personalului cluburilor sportive și al taberelor de vară a sporit capacitatea de identificare a semnelor îngrijorătoare și de raportare a cazurilor către responsabilul cu siguranța copiilor din cadrul organizației. Modelul de formular pentru „Înregistrarea unui caz” inclus în politica de siguranță și protecție a copiilor a fost utilizat în mod eficient pentru a înregistra cazuri îngrijorătoare și pentru a comunica

aceste îngrijorări serviciilor relevante de protecție a copiilor, ceea ce nu se întâmpla înainte de formarea specializată privind protecția și siguranța copiilor și de dezvoltarea politicii.

Relevanța proiectului KCSS a fost subliniată de unul dintre participanții din Grecia:

“Multe dintre semne erau în fața ochilor noștri, în toți acești ani, dar nu am știut cum se numesc, și nici nu am avut cunoștințe pentru a face față situațiilor care necesitau aplicarea politicii de protecție și siguranță a copiilor. Participarea noastră la proiect, și în special accesul la instruire specializată și dezvoltarea unei astfel de politici care să conțină toate procedurile de urmat ne-au sporit capacitatea de a recunoaște semnele îngrijorătoare și de a reacționa corespunzător”.

Relevanța formării în vederea identificării semnelor de abuz și neglijare a copiilor a fost evidențiată și de participanții la instruirea din România. Preocuparea sporită a acestora pentru bunăstarea copiilor ia

în considerare, de asemenea, și noua procedură privind prezența a cel puțin unui alt adult în timpul antrenamentelor.

“M-a făcut să fiu mult mai atent la copii și încerc să îi observ, pentru a vedea cum se comportă în anumite situații. Copiii au reacții diferite și încerc să discut cu ei. În același timp, încerc să nu fiu singur atunci când vorbesc cu un copil, să am cel puțin un alt adult în apropiere. [...] Înainte de antrenament discutam cu copilul despre problemele sale, dar nu eram atent să fiu în prezența unui alt adult. Mă concentram doar să-l fac pe copil să vorbească deschis.”

3.3 Comunicarea cu și între copii și adulți

În evaluarea inițială efectuată la începutul proiectului KCSS, una dintre constatările importante a fost că natura competitivă a cluburilor de fotbal și de gimnastică duce adesea la situația în care antrenorii exercită o presiune prea mare asupra copiilor, aceștia fiind expuși la abuzuri verbale și emoționale. Deși

eliminarea unor astfel de norme adânc înrădăcinate va necesita cel mai probabil o schimbare de generație, ne bucurăm să constatăm că după doar câteva zile de formare mai mulți antrenori au raportat schimbări semnificative în antrenamentele zilnice.

"Am fost mai conștient și am acordat mai multă atenție (la modul în care interacționez cu copiii). Poate că uneori, când m-am enervat, am folosit un ton mai ridicat, nu cuvinte urâte sau altceva, dar poate am pus presiune asupra copiilor [...] și am realizat că poate uneori am avut o atitudine greșită. [...] Sunt mai conștient de faptul că dacă ajung obosit sau iritat la antrenament le voi transmite copiilor starea mea de spirit, iar copiii sunt atât de receptivi, încât percep emoțiile adulților, toată comunicarea non-verbală se transmite atât de ușor!"

„Mi-am schimbat mentalitatea. Am încercat să fiu mai corect cu mine și cu copiii [...]. Le iau mai des în considerare opinia, îi ascult, pentru a-i înțelege și pentru a încerca să rezolvăm împreună problemele. Instruirea m-a schimbat."

„Îi observ pe unii dintre colegii mei și sunt mult mai conștient și îmi dau seama că ei încă fac greșeli uriașe. Oameni cu multă experiență, pe care îi respectăm, deoarece au câștigat mai multe medalii cu copiii, antrenează (...). Dar observăm că încă mai folosesc vechile metode pedagogice."

În Grecia au fost raportate constatări suplimentare:

- Directorii de tabără au declarat că, după formarea privind protecția și siguranța copiilor angajații au dat dovadă de mai mult respect când comunicau între ei. S-a observat că această schimbare în comportamentul personalului a avut o influență pozitivă asupra copiilor, așa cum au demonstrat în practică comportamentele dorite specificate în politică.
- Un manager al unei tabere de vară a menționat că, după implementarea politicii de siguranță și protecție a copiilor au fost observate mai puține cazuri de conflicte între copii. Conducerea a crezut

că acest lucru poate avea legătură cu faptul că i-au informat în prealabil pe aceștia cu privire la politică și standardele comportamentelor dorite specificate.

- Managerii taberelor de vară și personalul au relatat că au observat schimbări în comunicarea de zi cu zi cu copiii după formarea privind protecția și siguranța acestora. Au fost mai atenți cu exprimarea verbală și cu comportamentul în general față de copii, deoarece au avut în vedere mai clar motivul și modul în care conduita lor afectează bunăstarea și siguranța copiilor.

IV. ÎMBUNĂTĂȚIREA SIGURANȚEI ȘI PROTECȚIEI COPIILOR ÎN ORGANIZAȚIA DUMNEAVOASTRĂ

În completarea bunelor practici de instituire și implementare a unei politici de siguranță și protecție a copiilor prezentate în capitolul anterior, constatările noastre sugerează că taberele de vară și cluburile sportive și-ar putea spori angajamentul față de sig-

uranța și protecția copiilor prin adoptarea unei poziții active în cele cinci domenii descrise mai jos. Eșecul sprijinirii acestor schimbări în mod proactiv poate compromite implementarea cu succes a unei politici de siguranță și protecție a copiilor.

4.1 Schimbarea mentalităților și a atitudinilor întregului personal

Atunci când o politică de siguranță și protecție a copiilor este adoptată pentru prima dată în cadrul unui club sportiv sau al unei tabere de vară, un număr limitat de persoane din rândul angajaților (și anume, responsabilul cu siguranța și protecția copiilor) vor juca de obicei un rol activ și esențial în producerea unor schimbări instituționale semnificative. Constatările noastre bazate pe interviuri cu profesioniști care lucrează pentru cluburi sportive și tabere de vară și care dețin diferite funcții în cadrul organizațiilor sugerează că alți angajați ar putea fi sceptici sau chiar reticenți la început față de noile reglementări și practici promovate prin politica de siguranță și protecție a copiilor. Prin urmare, sunt necesare eforturi instituționale suplimentare pentru obținerea schimbării de atitudine dorite pentru toți membrii personalului, pe lângă afirmarea vizibilă a sprijinului acordat politicii de către managerul clubului/taberei de vară. Acestea ar putea include activități cum ar fi sesiuni de informare cu privire la siguranță și protecție organizate periodic sau formare peer-to-peer.

În România a fost raportată o atitudine de rezistență față de principiile și practicile de siguranță și protecție, în special în rândul antrenorilor, care se concentrează

pe atingerea celui mai înalt nivel de performanță competitivă. Un mesaj cheie care ar putea fi subliniat pentru acest grup este că prin siguranță și protecție a copiilor nu se respinge ideea de sporturi competitive. Se afirmă doar că nimic nu este mai important decât siguranța și bunăstarea copiilor, nici măcar trofee și medalii de aur.

În Grecia, proprietarii taberelor au fost inițial sceptici și rezistenți față de dezvoltarea unei politici de siguranță și protecție a copiilor din cauza convingerii conform căreia copiii sunt deja în siguranță în taberele de vară și nu li se poate întâmpla niciun rău în timp ce se află acolo. Ei au fost îngrijorați, de asemenea, de faptul că, dacă ar recunoaște probabilitatea existenței riscului și ar discuta despre acest lucru, și-ar putea goni clienții. Prezentarea bunelor practici la nivel internațional și a studiilor de cazuri de succes care demonstrează impactul pozitiv al unei astfel de politici pentru organizațiile private reprezintă o bună cale de a înțelege importanța prevenirii oricărei forme de vătămare a copiilor și că o astfel de politică nu numai că ar proteja copiii și familiile acestora, dar și afacerea în sine.

4.2 Schimbarea mentalităților și atitudinilor părinților

Proiectul "Mediu sigur pentru copii în sport" a recunoscut importanța părinților pentru ca taberele de vară și cluburile sportive să devină locuri sigure și prietenoase pentru copii. În cadrul politicii de siguranță și protecție a copiilor se stipulează că părinții ar trebui să fie implicați direct în diferite măsuri preventive, cum ar fi participarea la sesiunile de sensibilizare, semnarea codului de conduită sau a acordului de participare a copilului în vederea realizării de materiale foto-video. Similar cu membrii personalului, unii dintre părinți ar putea fi la început speriați sau sceptici față de noile proceduri, sau le-ar putea ignora complet, argumentând că știu ce este mai bine pentru copilul lor, în calitate de părinți. Astfel de atitudini sunt oarecum normale, iar personalul cluburilor sportive și al taberelor de vară nu ar trebui să se simtă descurajat atunci când se confruntă cu rezistență de acest fel. În schimb, ar trebui să se continue prin comunicarea principiilor de siguranță și protecție, prin organizarea unor întâlniri ad-hoc pentru a discuta despre unele dintre beneficiile adoptării politicii și prin planificarea unor sesiuni suplimentare de sensibilizare cu părinții.

În România, mai mulți antrenori au raportat că părinții au așteptări nerealiste din partea propriilor

copii în ceea ce privește performanțele acestora în cadrul competițiilor. Pentru cluburile de fotbal, o altă practică extinsă este ca părinții să le ofere copiilor sfaturi tehnice specifice acestui sport, contrazicând indicațiile antrenorului. Acest lucru nu poate decât să-i deruteze pe copii și să-i expună unor abuzuri emoționale. Deoarece aceste atitudini sunt profund înrădăcinate în normele sociale mai ample privind fotbalul și sporturile competitive în general, va fi aproape imposibil să le schimbăm într-o singură sesiune de conștientizare, iar un efort organizațional susținut va fi necesar la nivel de club.

În Grecia, majoritatea părinților au primit într-un mod pozitiv inițiativa taberelor de vară de a institui o politică de siguranță și protecție a copiilor. Difuzarea publică a politicii prin intermediul site-urilor taberelor de vară le-a permis părinților să o citească în prealabil, să comunice cu taberele de vară pentru a discuta particularitățile politicii și să-i pregătească pe copii cu privire la ceea ce se așteaptă de la ei în termeni comportamentali (ceea ce este permis și ceea ce nu este permis) în timpul participării la tabăra de vară.

4.3 Dezvoltarea și consolidarea colaborării cu autoritățile de protecție a copiilor

Atât în România, cât și în Grecia, implementarea proiectului KCSS a arătat că ideea de siguranță și protecție a copiilor în sport și în medii recreative este destul de nouă, dar în același timp extrem de necesară. Doar o parte din personalul interviuat avea deja cunoștințe despre siguranța și protecția copiilor, de obicei din experiențele anterioare de lucru în străinătate, sau prin schimburi și oportunități de formare oferite de organizații din alte țări.

În primele etape de adoptare și implementare a unei politici de siguranță și protecție a copiilor în clubul sau în tabăra dumneavoastră de vară, activitățile de sensibilizare și modificările procedurilor organizaționale sunt primii pași care trebuie parcurși. Cu toate acestea, unul dintre cei mai relevanți indicatori ai unui sistem funcțional de siguranță și protecție la nivel național este dezvoltarea unor mecanisme

funcționale de raportare. În acest scop, organizația dumneavoastră ar trebui să colaboreze îndeaproape cu autoritățile locale de protecție a copilului din zonă. Pentru a stabili o bună cooperare interinstituțională și pentru a oferi un răspuns adecvat atunci când se raportează un incident, organizația dumneavoastră poate lua următoarele măsuri:

- Parcurgerea și înțelegerea procedurilor de raportare a incidentelor adoptate și utilizate deja la nivel național, cu mult înainte de apariția primului incident;
- Semnarea unui protocol de colaborare cu agenția locală de protecție a copilului;
- Participarea la evenimente locale în domeniul protecției copilului și crearea unei rețele de contacte. Uneori este liniștitor să știți că în spatele

procedurilor formale există oameni asemenea dumneavoastră, care lucrează pentru interesul superior al copiilor.

În România, orice suspiciune de violență împotriva copiilor trebuie raportată organismului de protecție a copilului (DGASPC) din județul sau sectorul dumneavoastră. Toate procedurile (raportare, investigații și gestionarea cazurilor) vor fi efectuate în conformitate cu legislația națională aplicabilă (Legea 272/2004 și HG 49/2011).

4.4 Alocarea adecvată a resurselor și a personalului pentru siguranța și protecția copiilor

Pentru cluburile sportive și taberele de vară incluse în proiectul KCSS, adoptarea și implementarea politicii de siguranță și protecție a copiilor au fost posibile datorită dedicării extraordinare a responsabililor cu siguranța copiilor din cadrul fiecărei organizații, datorită sprijinului instituțional primit din partea federațiilor/asociației taberelor de vară și resurselor bugetare alocate în mod specific în acest scop în cadrul proiectului. Cu toate acestea, organizații similare pot adera la principiile de siguranță și protecție a copiilor fără astfel de condiții ideale.

În acest sens, organizațiile ar trebui să aloce unele resurse minime în bugetele anuale pentru a se putea angaja la modificările procedurale impuse de propria politică de siguranță și protecție a copiilor. Costurile pot include:

În mod similar, în Grecia toți cetățenii trebuie să sesizeze orice suspiciune de violență împotriva copiilor (în funcție de circumstanțe, fie poliției, fie serviciului local de protecție a copilului de pe lângă Parchet), astfel cum este definit în prevederile coroborate ale articolului 40 din Codul de procedură penală și ale articolului 232 din Codul penal.

- organizarea de sesiuni de informare și de conștientizare (cu copii, părinți, personal);
- participarea la cursuri de formare sau schimburi pe tema siguranței și protecției copiilor (costuri de călătorie, cazare, taxe de participare);
- costurile aferente implementării unor proceduri specifice de protecție (de exemplu, costuri suplimentare de cazare, astfel încât copiii să nu fie nevoiți să împartă camera cu alți adulți);
- elaborarea de materiale de informare și de sensibilizare pentru personalul propriu, precum și pentru familiile și copiii cu care colaborează.

4.5 Implicarea într-o comunitate de practici în domeniul siguranței și protecției

Feedback-ul de la sesiunile de formare organizate în cadrul proiectului a demonstrat în mod clar relevanța unei abordări de tip peer-to-peer când se învață despre protejarea copilului în sport și în medii de agrement. Cei mai mulți dintre participanții la sesiunile de instruire în cascadă au apreciat faptul că informațiile pe care le-au primit au fost foarte bine adaptate la situațiile specifice în care se regăsesc și că au fost furnizate de către colegii lor.

În plus, unii dintre cei interviuați au menționat că au păstrat contactul cu formatorul sau cu alți participanți pe care i-au întâlnit în timpul instruirii, chiar și câteva luni mai târziu, solicitând sfaturi sau doar o a doua opinie cu privire la diferite aspecte legate de siguranță și protecție. Acest lucru sugerează în mod clar posibilitatea ca Tdh să creeze o comunitate de practici în domeniul siguranței și protecției copiilor, care să

consolideze învățarea și sprijinul pe care îl primesc practicienii.

În România, grupul de antrenori care a participat la FF a început deja să funcționeze ca o comunitate de practică atunci când se pregătesc pentru instruirea în cascadă. De exemplu, aceștia au solicitat sprijin specific din partea experților Tdh când s-au confruntat cu diferite provocări și au împărtășit cu comunitatea mai largă de colegi prin intermediul comunicării electronice experiențele pozitive și negative prin care au trecut.

În Grecia, transferul de bune practici și de experiență privind dezvoltarea și implementarea unei politici de siguranță și protecție a copilului a avut loc între taberele de vară private care au participat la proiect,

posibil deoarece Asociația taberelor de vară private nu a fost implicată în proiect. Cu toate acestea, unele dintre taberele de vară au declarat că sunt deja în legătură cu serviciile locale de protecție a copilului, participând în acest fel la „hub-uri locale de siguranță a copiilor”. Cu toate acestea, toate taberele de vară participante au afirmat că este cu adevărat adecvat și util să existe un „spațiu” pentru dezvoltarea ulterioară, atât prin accesul la consultanță de specialitate, cât și la colegii care lucrează cu siguranță în domeniul siguranței și protecției copiilor.

V. CONCLUZIE

Implementarea unei politici de siguranță și protecție a copiilor la nivel instituțional/organizațional este un exemplu de bune practici care a fost adoptat și promovat de organizațiile internaționale care lucrează cu copii, Consiliul Europei, autoritățile naționale europene și autoritățile sportive din Statele Membre. Responsabilitatea dezvoltării sale îi revine fiecărei instituții/organizații care îi implică pe copii în activitățile desfășurate. Obiectivul principal al unei politici de siguranță și protecție a copiilor este de a defini garanții care să protejeze copiii atunci când pun în aplicare activități pentru aceștia sau care îi implică; de a asigura respectarea deplină a drepturilor acestora și de a asigura respectarea intereselor lor superiori și de a preveni riscul oricărei vătămări care poate fi cauzată copiilor ca urmare a acțiunilor personalului sau a neglijării din partea angajaților instituției/organizației sau a oricăror terțe părți contractate de instituție/organizație. Proiectul KCSS a mentorat cluburile sportive românești și taberele de vară grecești în demersul de a-și dezvolta propria politică de siguranță și protecție a copiilor, iar constatările inițiale privind rezultatele

implementării sale sunt extrem de promițătoare. S-a remarcat că dezvoltarea cu sprijinul mentorilor a unei politici de siguranță și protecție a copiilor, asigurarea unei formări adecvate privind protecția și siguranța copiilor pentru reprezentanții și personalul instituțiilor /organizațiilor și responsabilizarea copiilor prin activități ludice structurate cu scopul de a se angaja în comportamente de autoprotejare au determinat schimbări atitudinale și comportamentale în rândurile adulților și copiilor față de protecția și siguranța acestora. Au fost observate forme mai respectuoase de comunicare între toate părțile interesate; au fost observate mai puține comportamente violente, inițiate fie de adulți, fie de copii; iar adulții au fost mult mai conștienți de forme de colaborare cu copiii care sunt sigure și adecvate vârstei acestora, pe parcursul întâlnirilor zilnice.

Astfel, în concluzie, dezvoltarea și punerea în aplicare a unei politici de siguranță și protecție trebuie să fie o prioritate imediată și „următorul lucru important de luat în considerare” pentru toate instituțiile și organizațiile care implică copii în activitățile desfășurate.

1. Interviu cu informator cheie în rândul părților interesate la nivel național

Introducere

Acest interviu este organizat în cadrul proiectului KCSS. Scopul discuției noastre este **de a documenta** unele dintre măsurile și practicile importante/utile luate de instituțiile și organizațiile implicate pentru a îmbunătăți siguranța și protecția copiilor și pentru a crea spații sigure și prietenoase pentru aceștia. Constatările noastre vor fi incluse într-un raport/**ghid de bune practici**. Ca rezultat final, raportul ar trebui să le permită altor organizații similare **să reproducă** practicile de protecție pentru uz intern.

Discuția noastră va fi strict **confidențială**. Nu vă vom dezvălui în raport numele sau funcția pe care o ocupați în cadrul organizației. Conform procedurilor standard de cercetare calitativă, dacă sunteți de acord, discuția va fi înregistrată audio, pentru a permite o prezentare mai precisă a răspunsurilor dumneavoastră.

Practici anterioare privind siguranța și protecția/Relevanța intervenției

- 1) Care a fost prima dumneavoastră reacție când ați auzit despre proiectul Mediu sigur pentru copii în sport?
- 2) Cunoșteți deja **conceptul de siguranță și protecție** în sport? Dumneavoastră sau organizația dumneavoastră ați mai fost implicați în orice inițiative anterioare care au abordat această problemă?
- 3) Creșterea gradului de siguranță și protecție în sport a reprezentat o prioritate pentru organizația dumneavoastră? Care au fost unele limitări cu care v-ați confruntat anterior?

Evaluarea intervenției în cadrul proiectului

- 4) Ce părere aveți despre **abordarea generală a Tdh în cadrul acestui proiect?** (formarea formatorilor cu antrenori/personal, instruire în cascadă pentru ceilalți antrenori, instruire peer-to-peer pentru copii în cluburile sportive)?
- 5) Care sunt punctele **forte/exemple de bune practici** ale acestei abordări?
- 6) Dar **punctele slabe?** Ce altceva ar trebui să facă Tdh pentru a crește impactul intervenției sale?
- 7) **Cum au reacționat majoritatea cluburilor** la ideea de a investi timp și resurse în implementarea practicilor de siguranță și protecție a copiilor?

Întrebări ajutătoare: Care au fost unele motive de îngrijorare sau față de care ați fost reticent la început? Cum ați reușit să depășiți aceste obstacole?

- 8) Care este opinia dumneavoastră cu privire la diferitele **materiale/resurse/proceduri de instruire** elaborate în cadrul proiectului? Sunt aceste documente ușor de utilizat de către persoanele

din organizația dumneavoastră pentru a se implica la rândul lor în eforturile privind siguranța și protecția?

- 9) Care este **cel mai valoros câștig pentru organizația dumneavoastră în urma participării la acest proiect?**

- 10) În opinia dumneavoastră, care este **cea mai semnificativă schimbare** pe care acest proiect a adus-o organizației dumneavoastră /în domeniul siguranței și protecției copiilor în sport?

Sustenabilitatea intervenției

- 11) Aveți planuri concrete de extindere a implementării politicii de siguranță și protecție a copiilor la alte cluburi din organizația dumneavoastră? Cum vedeți acest proces?

- 12) Credeți că aveți nevoie de sprijin suplimentar pentru intensificarea abordării siguranței și protecției copiilor în cadrul organizației dumneavoastră? Ce fel de sprijin?

- 13) Care sunt unele dintre cele mai valoroase lecții pe care le-ați învățat dumneavoastră și organizația dumneavoastră prin participarea la proiectul KCSS?

2. Discuție în cadrul focus-grupului cu personalul care participă la formarea formatorilor

Introducere

Acest focus-grup este organizat în cadrul proiectului KCSS. Scopul discuției noastre este **de a documenta** unele dintre măsurile și practicile importante/utile luate de instituțiile și organizațiile implicate pentru a îmbunătăți siguranța și protecția copiilor și pentru a crea spații sigure și prietenoase pentru aceștia. Constatările noastre vor fi incluse într-un raport/**ghid de bune practici**. Ca rezultat final, raportul ar trebui să le permită altor organizații similare **să reproducă** practicile de protecție pentru uz intern.

Discuția noastră va fi strict **confidențială**. Nu vă vom dezvălui în raport numele sau funcția pe care o ocupați în cadrul organizației. Conform procedurilor standard de cercetare calitativă, dacă sunteți de acord, discuția va fi înregistrată audio, pentru a permite o prezentare mai precisă a răspunsurilor dumneavoastră.

Reguli generale DFG:

- Rolul meu astăzi este doar de a modera intervențiile. Aceasta înseamnă că voi aduce în discuție câteva subiecte pregătite și voi adresa câteva întrebări de verificare, dar aș dori să participați cu toții la discuțiile active cu colegii dumneavoastră.
- Nu există răspunsuri corecte sau greșite. Vă încurajez să vă exprimați ideile și opiniile, chiar dacă nu sunteți de acord cu unul dintre ceilalți participanți. Singura cerință este să faceți acest lucru dând dovadă de politețe.
- Discuția ar trebui să dureze aproximativ 90 minute.

ANEXA 1: GHIDURI DE DISCUȚII

O rundă de prezentări

Aș dori să încep discuția prin a ne cunoaște. Aș dori ca fiecare dintre dumneavoastră să ne spună 4 lucruri:

- numele dumneavoastră
- **clubul** pe care îl reprezentați
- **funcția pe care o dețineți în cadrul clubului**
- **Și cum/de la cine ați auzit pentru prima dată despre proiectul KCCS?**

Practici anterioare privind siguranța și protecția/Relevanța intervenției

1) Care a fost prima dumneavoastră reacție când ați auzit despre proiectul Mediu sigur pentru copii în sport?

2) Cunoșteți deja **conceptul de siguranță și protecție în sport**? Dumneavoastră sau organizația dumneavoastră ați mai fost implicați în orice inițiative anterioare care au abordat această problemă?

3) Creșterea gradului de siguranță și protecție în sport a reprezentat o prioritate pentru organizația dumneavoastră? Care au fost unele limitări cu care v-ați confruntat anterior?

Evaluarea intervenției în cadrul proiectului

4) Activitate cu ajutorul instrumentului Mentimeter. (răspunsuri deschise pe un post-it)

Am văzut că în proiect a fost folosit un scut ca metaforă pentru a le induce rapid copiilor, părinților și altor părți interesate ideea de siguranță și protecție în sport. Știu că acest concept de siguranță și protecție acoperă mai multe dimensiuni, dar am vrut să vă întreb **ce înseamnă scutul pentru dumneavoastră?** Acum vă voi cere să scrieți pe post-IT (pe menti.com sau în chat) 3 elemente pe care le considerați a fi cele mai importante pentru scutul de protecție.

Activitatea se încheie prin citirea tuturor/unora dintre răspunsuri, afișând în același timp răspunsurile pe ecranul moderatorului.

5) Ce părere aveți despre **modul de instruire utilizat de Tdh în acest proiect?** (FF cu antrenori/personal, instruire în cascadă pentru ceilalți antrenori din cluburi?)

6) Care sunt câteva dintre punctele **forte/cele mai bune practici** ale acestei abordări?

7) Dar **unele dintre punctele slabe?** Ce altceva ar trebui să facă Tdh pentru a crește impactul intervenției sale?

8) Ce părere aveți **despre formarea de tip peer-to-peer pentru copii** în cluburi sportive? Credeți că aceasta este o abordare bună pentru a prezenta conceptul de siguranță și protecție copiilor de diferite vârste?

ANEXA 1: GHIDURI DE DISCUȚII

Impactul formării/modificărilor comportamentale

9) Gândindu-vă la experiența dumneavoastră, după ce ați participat la FF organizată în cadrul proiectului KCCS, ați observat **vreo schimbare în activitatea dumneavoastră de zi cu zi?** Care au fost unele dintre primele lucruri privind siguranța și protecția pe care ați putut să le puneți în practică?

10) Ați observat **orice modificări ale modului în care interacționați cu copiii din club?** (în ceea ce privește așteptările, comunicarea, ascultarea îngrijorărilor etc.). Dar schimbări în interacțiunea cu părinții?

Impactul la nivel de club/schimbare organizațională

11) **Cum au reacționat inițial conducerea clubului/ceilalți colegi** la ideea de a investi timp și resurse pentru implementarea practicilor de siguranță și protecție a copiilor?

Întrebări ajutătoare: Care au fost unele motive de îngrijorare sau pentru care ați fost reticent la început? Cum ați reușit să depășiți aceste obstacole?

12) După ce colegii dumneavoastră au participat la instruire de tip cascadă (sau după ce i-ați informat cu privire la siguranță și protecție) ați văzut vreo schimbare la antrenamentele zilnice?

13) **Activitate cu ajutorul instrumentului Mentimeter.** (răspunsuri deschise pe un post-it)

Care este **cel mai valoros câștig pentru organizația dumneavoastră în urma participării la acest proiect?**

Răspunsurile vor fi scrise pe menti.com (sau în chat). Activitatea se încheie prin citirea tuturor/unora dintre răspunsuri, afișând în același timp răspunsurile primite pe ecranul moderatorului.

14) În opinia dumneavoastră, care este **cea mai semnificativă schimbare** pe care acest proiect v-a adus-o personal și/sau clubului dumneavoastră?

Sustenabilitatea intervenției

15) Care este opinia dumneavoastră cu privire la diferitele **materiale/resurse/proceduri de instruire** elaborate în cadrul proiectului? Sunt aceste documente ușor de utilizat de către persoanele din organizația dumneavoastră pentru a se implica la rândul lor în eforturile privind siguranța și protecția?

16) Aveți planuri concrete **pentru extinderea implementării politicii de protecție a copiilor în clubul dumneavoastră?** Cum vedeți acest proces?

17) Credeți că aveți nevoie **de sprijin suplimentar** pentru a dezvolta abordarea privind siguranța și protecția în cadrul clubului dumneavoastră? Ce fel de sprijin?

18) Să spunem că un alt club (care nu a fost implicat până acum în proiectul KCCS) vrea să înceapă implementarea unei politici de siguranță și protecție. Care ar fi unele **dintre lecțiile învățate/sfaturile** pe care le-ați da personalului acelui club, cu scopul de a îmbunătăți cu succes practicile acestora de siguranță și protecție?

3. DFG cu personalul care participă la instruire de tip cascadă

Introducere

Acest focus-grup este organizat în cadrul proiectului KCSS. Scopul discuției noastre este **de a documenta** unele dintre măsurile și practicile importante/utile luate de instituțiile și organizațiile implicate pentru a îmbunătăți siguranța și protecția copiilor și pentru a crea spații sigure și prietenoase pentru aceștia. Constatările noastre vor fi incluse într-un raport/**ghid de bune practici**. Ca rezultat final, raportul ar trebui să le permită altor organizații similare **să reproducă** practicile de protecție pentru uz intern.

Discuția noastră va fi strict **confidențială**. Nu vă vom dezvălui în raport numele sau funcția pe care o ocupați în cadrul organizației. Conform procedurilor standard de cercetare calitativă, dacă sunteți de acord, discuția va fi înregistrată audio, pentru a permite o prezentare mai precisă a răspunsurilor dumneavoastră.

Reguli generale DFG:

- Rolul meu astăzi este doar de a modera intervențiile. Aceasta înseamnă că voi aduce în discuție câteva subiecte pregătite și voi adresa câteva întrebări de verificare, dar aș dori să participați cu toții la discuțiile active cu colegii dumneavoastră.
- Nu există răspunsuri corecte sau greșite. Vă încurajez să vă exprimați ideile și opiniile, chiar dacă nu sunteți de acord cu unul dintre ceilalți participanți. Singura cerință este să faceți acest lucru dând dovadă de politețe.
- Discuția ar trebui să dureze aproximativ 90 minute.

O rundă de prezentări

Aș dori să încep discuția prin a ne cunoaște. Aș dori ca fiecare dintre dumneavoastră să ne spună 4 lucruri:

- **numele** dumneavoastră
- **clubul** pe care îl reprezentați
- **funcția pe care o dețineți în cadrul clubului**
- **Și cum/de la cine ați auzit pentru prima dată despre proiectul KCSS?**

Practici anterioare privind siguranța și protecția/Relevanța intervenției

1) Care a fost prima dumneavoastră reacție când ați auzit despre proiectul Mediu sigur pentru copii în sport?

2) **Cunoșteți conceptul de siguranță și protecție** în sport? Dumneavoastră sau organizația dumneavoastră ați mai fost implicați în orice inițiativă anterioare care au abordat această problemă?

3) Creșterea gradului de siguranță și protecție în sport a reprezentat o prioritate pentru organizația dumneavoastră? Care au fost unele limitări cu care v-ați confruntat anterior?

Evaluarea intervenției în cadrul proiectului

4) **Activitate cu ajutorul instrumentului Mentimeter:** (răspunsuri deschise pe un post-it)

Am văzut că în proiect a fost folosit un scut ca metaforă pentru a le induce rapid copiilor, părinților și altor părți interesate ideea de siguranță și protecție în sport. Știu că acest concept de siguranță și protecție acoperă mai multe dimensiuni, dar am vrut să vă întreb **ce înseamnă scutul pentru dumneavoastră?** Acum vă voi cere să scrieți pe post-IT (pe menti.com sau în chat) 3 elemente pe care le considerați a fi cele mai importante pentru scutul de protecție.

Activitatea se încheie prin citirea tuturor/unora dintre răspunsuri, afișând în același timp răspunsurile lor pe ecranul moderatorului.

5) Una dintre principalele sfere de aplicare ale proiectului „Mediu sigur pentru copii în sport” a fost sprijinirea organizațiilor precum este a dumneavoastră, care lucrează cu copiii pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la importanța siguranței și protecției copiilor și pentru a dezvolta politici și practici în vederea promovării și asigurării siguranței și protecției acestora. Considerați că TdH a aplicat metodologia corespunzătoare pentru atingerea acestui obiectiv?

6) Ce părere aveți despre **modul de instruire utilizat de TdH în acest proiect?** (FF cu antrenori/ personal, instruire în cascadă pentru ceilalți antrenori din cluburi?)

7) Care sunt câteva dintre **punctele forte/cele mai bune practici** ale acestei abordări?

8) Dar unele **dintre punctele slabe?** Ce altceva ar trebui să facă TdH pentru a crește impactul intervenției sale?

9) Ce părere aveți **despre formarea de tip peer-to-peer pentru copii** în cluburi sportive? Credeți că aceasta este o abordare bună pentru a prezenta conceptul de siguranță și protecție copiilor de diferite vârste?

Impactul formării/modificărilor comportamentale

10) Gândindu-vă la experiența dumneavoastră, după ce ați participat la instruirea organizată în cadrul proiectului KCSS, ați observat **vreo schimbare în activitatea dumneavoastră de zi cu zi?** Care au fost unele dintre primele lucruri privind siguranța și protecția pe care ați putut să le puneți în practică?

11) Ați observat **orice modificări ale modului în care interacționați cu copiii din club?** (în ceea ce privește așteptările, comunicarea, ascultarea îngrijorărilor etc.). Dar schimbări în interacțiunea cu părinții?

Impactul la nivel de club/schimbare organizațională

12) **Cum au reacționat inițial conducerea clubului/ceilalți colegi** la ideea de a investi timp și resurse pentru implementarea practicilor de siguranță și protecție a copiilor?

Întrebări ajutătoare: Care au fost unele motive de îngrijorare sau pentru care ați fost reticent la început? Cum ați reușit să depășiți aceste obstacole?

Această publicație a fost realizată în cadrul proiectului european „Mediu sigur pentru copii în sport” (“Keeping Children Safe in Sport”), co-finanțat de Programul Drepturi, Egalitate și Cetățenie al Uniunii Europene (REC 2014-2020) și coordonat de Fundația Terre des hommes România, în parteneriat cu Terre des hommes Grecia și Terre des hommes Ungaria.

Terre des hommes

Sprijin copiilor.

Fundația Terre des hommes Romania

Strada Franzelarilor, Nr. 6, București, România

Tel.: 40 371 300 390; E-mail: rou.office@tdh.ch

FB: Terre des hommes Romania; YT: Terre des hommes Romania

Terre des hommes Hellas

Meteoron 28, Athens, Agios Artemios, 11631,

E-mail: grc.office@tdh.ch

Regional Office Terre des hommes – Child Relief

1027 Budapest Bem rakpart T/1

E-mail: info@tdh-europe.org; www.childhub.org